

Hutbe, 13.07.2018

Srebrenica Katliamı

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ
إِيمَانًا ۖ وَقَالُوا حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ

Muhterem Müslümanlar!

Bu hafta Müslümanların ve insanlığın ortak acısı Srebrenica soykırımının 23. yıldönümüdür.

Âdeta Avrupa'nın ve modern dünyanın Kerbelası hâline gelen Srebrenica soykırımının gerçekleştiği 1995 yılında, bir hafta içinde Avrupa topraklarında İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra eşi benzeri görülme-yen büyük bir soykırım yaşanmıştır. Üzerinden 23 yıl geçmiş olmasına rağmen o günlerde yaşanan, satırlara sığmayan acılar ve hüznler taptazedir.

Bizler Avrupa'nın bu kara sayfasını yeniden hatırlarken her yıl 11 Temmuz'da Bosna'da matem havası eser. Dul analar kaybolan veya gözlerin önünde katledilen yetim evlatlarının ve eşlerinin acısını daha dün gibi yaşarlar. Aradan 23 yıl geçmesine rağmen, hâlâ yüzlerce şehidin naaşı, yeri belirsiz toplu mezarlarda kaybolmuş ve sevdikleri tarafından son yolculuğuna uğurlanamamıştır. Akıbeti meçhul yüzlerce kurbanın kemikleriyle birlikte kimlikleri de kayıplara karışmıştır.

Değerli Müminler!

Srebrenica vahşeti en büyük insanlık suçlarından olarak tarihin kara sayfalarına geçmiştir. Bir zamanlar maden, gümüş ve şifalı sularıyla tanınan bu şirin kasaba bugün tüm dünyanın tanıdığı en kasvetli kasaba hâline gelmiştir. Her yerinde zulüm ve ölüm izleri barındıran ve terk edilmiş olan bu kasaba yalnızca 11 Temmuz'da ana baba günü gibi olur. O gün Bosna'nın ve dünyanın dört bir yanından gelen insanlar Srebrenica şehitlerini anma gününe katılırlar. Hatta her yıl "marş mira" adı verilen geleneksel barış yürüyüşünde binlerce insan o günlerin yaşandığı trajediyi hatırlamak için 70 kilometreden oluşan "ölüm yolunu" yürürler.

Muhterem Müminler!

Dünya, Bosna savaşında esir kamplarına, yıllar süren Saraybosna kuşatmasına, sistematik tecavüzlere ve katliamlara, etnik temizliklere ve soykırımlara şahit olmuştur. Birleşmiş Milletler'in "Güvenli Bölge" olarak ilan ettiği

yerler "ölüm bölgesi" hâline gelmiştir. Ve Bosna'da başlatılan bu savaştan sonra Müslüman coğrafyalarındaki acılar giderek artmıştır.

Aziz Cemaat!

Bu soykırımı rağmen aslında Boşnak kardeşlerimiz bu savaşta mağlubiyet değil, zafer yaşamışlardır. Zira savaşın ahlakına ve hukukuna riayet ederek karşılık vermişlerdir. Boşnakların cesur ve bilge lideri Aliya İzzetbegoviç bu hazin sonu, "Ahlaksız bir zafer sahibi olmaksansa, ahlaklı bir yenilgiyi tercih ederiz." diye ifade ederek İslam'ın bu hususta öngördüğü davranışın yaşayan bir örneği olmuştur. Ve zalim olmak yerine mazlum olmayı tercih etmiştir. Böylece sergiledikleri ahlak âdeta Rabbimizin Âl-i İmrân suresinin 173. ayetinde belirttiği duruşun canlı tefsiri gibidir: **"Bir kısım insanlar, müminlere; 'Düşmanlarınız olan insanlar size karşı asker topladılar; aman sakının onlardan!' dediklerinde bu onların imanlarını bir kat daha arttırdı ve 'Allah bize yeter. O ne güzel vekildir!' dediler."**¹

Kıymetli Kardeşlerim!

Srebrenica bugün bizlere insanlığın vahşette geldiği noktayı anlatıyor. Gözü dönmüştüğün, ırkçılığın ve nefretin hangi aşırı uçlara varabileceğini gözler önüne seriyor. İnsanlık ailesi olarak bu katliam üzerinde hep birlikte düşünmeliyiz. Zira bu katliam bütün insanlığa bir öğreti olacak çok büyük dersler ve ibretlerle doludur. Bunun için asla unutmamamız, unutturulmasına izin vermememiz, nesilden nesile aktarılmasını sağlamamız gereken acı bir olaydır Srebrenica. Nitekim Aliya İzzetbegoviç'in dediği gibi, "Unutulan soykırım tekrarlanır."

Bu ve benzeri insan hakları ihlallerinin ve soykırımların bir daha tekrarlanmaması için vicdan sahibi insanların ortak tepki vermesini temenni ediyoruz. Allah tüm şehitlerimize rahmet etsin. Âmin!

¹ Âl-i İmrân suresi, 3:173

Değerli Kardeşlerim!

Bundan iki sene evvel 15 Temmuz günü ülkemiz hain bir darbe girişimiyle karşı karşıya kalmıştı. Halkın oyları ile iş başına gelmiş hükümete ve halkın özgür iradesine yönelik yapılan bu darbe girişimi yine bütün bir halkın karşı koymasıyla savuşturulmuş ve millet ağır bedel ödeme pahasına kendi iradesine sahip çıkmıştır. Böylelikle de insan onur ve haysiyetini sınırlayan özgür düşüncenin önünü tıkayan hiçbir girişimin ve vesayet anlayışının kabul edilemez olduğunu bir kez daha ortaya koymuştur. Bu vesileyle şehitlerimize Allah'tan rahmet, gazilerimize şifalar ve hayırlı uzun ömürler dileriz.

